

MIÐVIKAN

Ingolf Rasmussen: Á

Mikudagin 6. mars verður Ingolf Rasmussen 75 ár. Framvegis er hann virkin á sjónum. Henda Miðvikan er um eitt sjólv, sum hevur verið longri enn hjá teimum allar flestu

Óli Jacobsen

Ingolf er søldfirðingur, føddur 6. mars 1938. Mamman var Sigga Malena Poulsen (1910-2000), úr Frammistovu í Hvannasundi

Pápin var Jens hjá Rasmus í Toft í Søldarfirði, f. 1904. Men Jens doyði ungur á sjónum.

Hann var bestimaður í 1949 við Columbus á fiskiveiðu undir Íslandi. Langafríggjadag vóru teir um at vera lidnir við túr og skuldu inn á Reykjavík at rigga til at fara heim. Teir høvdu sitið niðri undir og fingið sær kaffi og fara uppá dekkið. Tá kemur ein sjógvur og tekur Jens fyrri borð. Ein av manningini Dánjal J. Olsen, í Kollafirði, leyp eftir honum. Fyrst ætlaði hann at fara leysur, men fekk kortini enda á sær. Honum eydnaðist at fáa fatur Jens, og at fáa hann umborð aftur. Men Jens fekst ikki aftur til lívs. Nú blivu ørindini í Reykjavík at fáa eina kistu til Jens, og so til Føroya.

Eftir sat Sigga við átta børnum frá hálvum øðrum til 18 ára gomul. Ingolf var tá 11 ára gamal. Hann minnist, tá ið deyðsboðini komu. Tey síggja pápabeiggjan, Per, saman við konuni, Poulinu, koma niðan móti húsunum. Tað sást á teimum, at her ruggaði ikki alt rætt, og Sigga ánaði beinanvegin, at her vóru vánalig ørindini. Per segði seinni, at hetta vóru hansara tyngstu spor í lívinum.

Tað var ikki lætt tá í tíðini hjá eini einkju undir hesum umstøðum. Sigga var ov ung at fáa einkjupensjón, men fólk vóru sera hjálpsom. Tað var ikki minst galdandi fyri handilsmannin Peter Weihe. Hann royndi at geva Siggu og børnunum fiskaarbeiði, tá ið tað bar til. Umframt hetta fór hon at ganga við posti, hon bant eisini skipstroyggjur, sum alt gav gott íkast. Sigga hevði eisini tann eginleika, at hon vildi ikki skylda nakað. Sigast kann at væl komu tey øll undan. Sigga var eitt virðiligt umboð fyri tær sonnu hetjurnar í Føroyum, einkjurnar.

Sigga hevði sjálv mist mammuna sum heilt lítil. Tá var hon farin til ommuna og abban í Hattarvík at vera. Men tá ið hon var 12 ár kom hon aftur í Sund. Tá var pápin giftur

Ingolf og Jóna

aftur við Jacobinu, systir Mortan í Hvannasundi. Umframt tey fyra børnini í fyrru giftu, komu nú seks børn afturat.

Sigga luttok í øllum heimaarbeiði í Fugloy. Tí kundi hon eisini læra Ingolf at fletta!

Sjóverkurin mundi forðað lívsleiðini

Í 1954 fór Ingolf til skips við sluppini Lítlu Emmu við Hannebeiggja, Johannes Lamhauge, sum skipara. Hetta var á snørisveiðu í sjálvdrátti.

Men skipstíðin byrjaði við tí drúgvu fiskimannaverkfalli sum var hetta ár og sum endaði 28. apríl. Ein av manningini var Frederik Hansen. Hetta mundi vera hansara seinasti túrur til skips, tí sama heyst varð hann valdur á ting. Hann hevði verið virkin í umrødda verkfalli, og varð kallaður Streiku Frederik restina av lívinum!

Men byrjanin á sjólvinum var sera trupul hjá Ingolf, tí hann var so óvanliga ringur av sjóverki. Alt, sum hann át, fór upp aftur, og hann fekk stórt sæð ongan bita í seg í 16 dagar. Tá var hann so ússaligur, at hann orkaði illa at lyfta høvðinum.

Ein morgunin kemur skiparin fram í lugarið og sigur, at hetta fer ikki at bera til. Drongurin mátti setast í land, og hann kundi møguliga fáa arbeiði á einum bóndagarði í Íslandi.

Hetta vildi Ingolf tó ikki hoyra talan um, so nú mátti okkurt annað gerast. Hann fór nú at royna at eta havragreyt, sum honum ongantíð hevði dámað. Nú fór at bera betur til, og tað var skjótt, at hann ernaðist. So frægt kom burtur úr, at tá ið túrurin var liðugur, hevði hann drigið 1.400 fiskar, meðan tann besti hevði fingið góðar 4.000.

Seinni í 1954 og aftur í 1955 var

Ingolf við Carl úr Vági. Nú var eingin sjóverkur, og hann var í betra endanum at fiska.

Gjordi kvettið í Íslandi

Men nú var tann stóra tíðin hjá føroyskum fiskimonnum í Íslandi, og Ingolf slapp gjøgnum fiskimannafelagið við trolaranum Ísólvar av Seyðisfirði. Tað vóru 16 føroyingar, so her, eins og við øðrum íslenskum trolarum, vóru føroyingar stórir partur av manningini. Ingolf var í fyrsta umfari umborð í eitt hált ár. Útgolna inntøkan fyri hesa tíðina var 14.000 kr. Hetta var eitt ótrúligt kvett, serliga sammett við tær vánaligu inntøkurnar, sum tá vóru í Føroyum.

Ingolf fór aftur til Íslands og var við ymiskum skipum og trolarum. Ein dramatisk hending var einaferð, teir høvdu verið í Týsklandi og landað kongafisk. Komnir aftur til Føroya fingi teiruttan fyri Rituvík eitt slíkt brot, at teir fingi uppí stívlarnar inni í messuni. Tá var panikkur í monnum, men hetta spældi kortini væl av.

Ingolf fór á stýrimansskúla í 1959 og fekk prógv í 1961. Hann fór at sigla hjá DFDS, og hann fór at læra til skipsførara á Fanø í 1962. Tá fór hann aftur í DFDS. Tá var mynstringarskeiðið eitt ár. Hetta var reint luksus í mun til frammanundan.

Seinni fór hann við ØK fram til 1968, har lønin var dupult av teirri í DFDS.

Hann fór so tveir túrar við Vágbingi. Olaf Olsen var skipari tann fyrsta túrin og Jákup Oluf á Lakjuni tann seinna túrin.

Grønland kemur inn í myndina

Í 1969 fór KGH í Grønlandi, nú Royal Greenland, undir at byggja ein

Úr bókini hjá Eiler. Hansara myndatekstur: Eingin Sólborguttan Ingolf Rasmussen, her saman við Jónu og børnunum Jens Paula og Sigríð

trolaraflota, sum skuldi útvega rávøru til flakavirkini. Tann fyrsti av hesum trolarum var Nuuk, til støddar sum Niels Pauli og Stein-tór.

Poul Sloan var skipari á Nuuk, og hann bað Ingolf koma við sum bestimaður. Men hetta vardi bert eitt hált ár. Hann fór tá at sigla við farmaskipi hjá Mercandiareiðarinum, har Per Hendriksen var ein kendur reiðari. Eftir tvey ár hevði Ingolf hug at royna nakað nýtt og bað um farloyvi. Tað fekk hann eisini, men Per skrivaði til Ingolf, at hann vónaði, at Ingolf kom við aftur, og tá skuldi hann fáa skiparakjans.

Tá er tað, at Ingolf í 1971 gerst skipari á Pamiut. Hann var ein av sjei líknandi trolarum, sum KGH tá lat byggja. Teir vóru meira framkomnir og størri enn Nuuk. Nakað til støddar sum Ran í Hósvík.

Hesir trolarar riggaðu sera væl í mun til Nuuk. Tá flutti Ingolf saman við konuni Jónu til Pamiut, Frederikshaab, at búgva, og har fingi tey eldra barnið Jens Paula.

Hesa tíðina var framvegis fitt av toski at fáa í Grønlandi. Árliga veiðan var 3-4.000 tons. Men sum frá leið minkaði fiskiskapurin, og fiskurin gjørdist meira smáttfallandi. Hesa tíðina gjørdust grønlandingar, sum rímligt er, størri og størri partur av manningini. Teimum letur Ingolf væl at.

Beiggin, Ragnar, gjørdist stýrimaður hjá Ingolf, og hann bleiv skipari, tá ið Ingolf gavst. Ragnar var heili 30 ár í Grønlandi og førði trolarar hjá Royal Greenland.

Eiler Jacobsen: Eingin Sólborguttan Ingolf

Ingolf fer í 1978 við tí tá nýbygda rækjutrolaranum Sólborg hjá Eiler

Jacobsen. Tá var farið at treingjast hjá føroyskum rækjuskipum í Grønlandi og neyðugt varð at finna nýggjar leiðir. Hetta var við Labrador, sum kom at eiga lívið í føroysku rækjuskipinum í fleiri ár. Ein av treytunum var partvís canadisk manning. Hetta riggaði eisini væl. Tað einasta var, at canadiararnir vóru inuittar og vildu gera sín egna mat í kamarinum.

Sólborg var fyrsta skip at fara til Labrador. Tá var Eiler framvegis við. Hann var umborð ein mánað, og fór so heim. Tá gavst hann at sigla fast.

Fyrsta túrin var landað í Matane í Flógvanum. Her vóru teir sera vælkomnir. Rækjurnar merktu eina nýggja vinnu í býnum, og kvinnufelagið í býnum skipaði fyri móttøku á hotelli. Í móttøkuni fekk Ingolf handað eina gullrækju við leinkju og kurtisligar heilsanir, sum tað sømir seg frpnskum fólk. So sigast kann, at føroyingar lögdu lunnar undir canadisku rækjuvinnuna.

Í 2. parti av endurminningunum hjá Eiler Jacobsen verður nærri greitt frá hesi tíðini hjá Ingolf. Tað, sum sigur meira enn nógv orð, er myndateksturin hjá Eiler: “Eingin Sólborguttan Ingolf”.

Her greiðir Eiler gjølla frá skiparatíðini hjá Ingolf við Sólborg, og hvussu hegnigur hann var. Millum annað, tá ið Ingolf fór at fiska rækjur undir ísinum í Grønlandi, og teir gjørdi kvettið.

Tað gekk so væl, at Sólborg varð goldin eftir sjei árum móti teimum ætlaðu 12 árunum. Beinta, kona Eiler, vátar eisini, hvussu høgt Eiler metti Ingolf.

Í 1985 varð Sólborg seld til Grønlands og Ingolf fylgdi við. Um hvussu tíðirnar vóru tá, kann nevast, at Sólborg kostaði 26 mill at byggja í 1977, og hann varð seld-